

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt.

Félévre 1 „

Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:

ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Bujanovics Sándor.

Nagy tevékenységéről s ügybuzgalmáról ország-
szerte ismert magyar gazdát mutatunk be olva-
sóinknak Bujanovics Sándor személyében.

Bujanovics Sándor még a mult országgyűlési
ciklusban a törvényhozók között ült és szó-
szólója volt a magyar gazdatiszti osztály és egy-
általában a gazdasági alkalmazottak ügyének és
sürgette azok jogviszonyainak törvényhozás utján
való szabályozását, hozzá is já-
rult az ő indítványához a kép-
viselőház; sajnos, hogy a főrendi-
ház ülésén leszavazták ezt a kü-
lönben nagyon üdvös javaslatot.

Bujanovics Sándor a leglel-
kesebb magyar gazdák egyike,
aki fáradhatatlanul munkálkodik
folyton-folyvást a magyar gazda-
társadalom javára. Egyike ő a
vezető férfiaknak, akit az Ország-
os magyar gazdasági egyesület
és a Magyar Gazdaszövetség al-
elnöki diszes polczára emelt a
gazdaközönségbizodalma, ekként
jutalmazván az ügyekért lelke-
sedő, bátor harczosát és kitartó
munkását. Legutóbb a mező-
gazdasági szesztermelők érdeké-
ben fáradozott, akiket a nagy
szeszgyárak szertelen versenye jelentékenyen
megkárosított. Bujanovics Sándor látván a szesz-
termelők szomorú helyzetét, többed magával kezde-
ményezte az országos gazdasági egyesületben,
hogy a mezőgazdasági szesztermelők bajaik
orvoslási módjának megbeszélése végett ország-
os értekezletre hívassanak össze. Ez meg is
történt ez év elején és a Köztelek-palota nagy-
termében tanácskoztak hazai szesztermelőink
s e tanácskozmánynak már ma-holnap a kézzel
fogható eredményei is meglesznek, mert éppen

most van alakulóban a mezőgazdasági szesz-
termelők országos szövetkezete.

Bujanovics Sándor a magyar gazda- és erdő-
tiszték országos egyletének is elnöke s ily minő-
ségében alkotta meg a „Mezőgazdasággal foglal-
kozók nyugdíjintézetét“, mely intézmény létesí-
tése nem könnyű munka volt s a gazdatiszti
osztályt örök hálára kötelezte le maga iránt.

Eddig ugyanis nem volt mi-
nálunk olyan intézmény, mely
a gazdasági alkalmazottaknak
munkaképtelenség és rokkant-
ság esetén való ellátásáról gon-
doskodott volna; most már hála
Istennek van és ez nagy rész-
ben Bujanovics Sándor el nem
vitatható érdeme. Ugyszintén az
elpusztult szőlők felújítására és
a hitelre szoruló gazdák gyámo-
lítására alakult „Magyar agrár-
és járadék-bank“ igazgatósá-
gában is tevékeny működést
fejt ki.

Ha még mindehhez hozzá-
veszszük azt, hogy Bujanovics
Sándor e sokoldalú elfoglalt-
sága mellett egy óriási kiterje-
désű nagy uradalomnak felügye-
lője, továbbá a saját sárosmegyei gazdaságát is
mintaszerűen vezeti, fogalmat alkothatunk ma-
gunknak arról a szívós, kitartó munkásságról,
lankadatlan szorgalomról, melyet ő a magyar
gazdaközönség javára kifejt.

Bujanovics Sándor még életének delén s
munkabírásának tetőpontján van; remélhetjük
tehát, hogy szép multját a közmunkásság
terén egy még szebb jövő fogja betetőzni,
mely nevét maradandó emlékü eredményekben
örökíti meg.

Bujanovics Sándor.

Gazdaszövetség tanácsadói.

Az államéletnek követelései ma már olyan szövevényesek, az egyes állampolgároknak jogai és kötelességei ma már olyan sokfélék, hogy a mindennapi élet forgalma közepette is az egyesek sokszor legéletbevágóbb ügyekben igen alapos és megbízható tanácsra szorulnak, hogy nagy károsodásoktól megmeneküljenek. Elég legyen ennek bizonyítására röviden felhoznunk azt, hogy p. o. az adókivetéseknél sokszor a legnagyobb igazságtalanságok történnek, mert az egyszerű ember azt maga ellenőrizni nem tudja. De vannak közigazgatási kérdések is, mint p. o. határ-mesgyék fentartása, apaállattartási hozzájárulás kivetése. Vannak továbbá olyan ügyek, amelyeknek a vége peres eljárás, ámde mielőtt valaki a költséges perlekedésbe belebocsájtkoznék, a melynek a kimenetele nagyon bizonytalan, nagyon rászorulna egy olcsó és megbízható tanácsadóra, aki felvilágosítaná, hogy érdemes-e perlekedni vagy sem. Az elemi csapásoknál az adóleengedések igénybevételének módozatai, az elemi károk ellen való biztosítás ügye, a fogyasztási adók lerovásának módja stb. számtalan olyan kérdések, amelyek nemcsak egyes gazdáknak, hanem egész községeknek sokszor nagy érdeküket képezik, igénybe azonban nem vehetik, mert nem tudják, mikép kell azt kivinni s a hatóságokhoz ily kérdésben a legtöbb esetben hiába fordulnának.

Ezekben a dolgokban más segítség nincs, mint a szövetkezés, a csoportosulás a közös érdekek megvédésére, érvényesítésére. Ezért határozta el a „Magyar Gazdaszövetség”, hogy már legközelebb a vidéken olyan bizalmi férfiakat fog felkérni, akik a gazdaszövetség tagjainak igen csekély díjazásért (5—10 kr.), vagy ha a szövetség tagjainak száma nagyon felszaporodik, úgy hogy ezen költségeket a központ fedezheti, teljesen ingyen fognak minden kérdésben felvilágosítást, tanácsot nyújtani.

Nem szükséges azt bőven fejtegetni, hogy milyen előny az a kisebb gazdára és iparosra, ha minden közdologban hű, az ő érdekeit szíven viselő férfiakhoz fordulhat, akik jó tanácsot adnak neki, anélkül, hogy ez érezhető költségbe kerülne. Egy-egy jó tanács százszorosan is megtéríti azt a csekély költséget, amibe került; egy-egy jó tanács sokszor nagy összegeket kitevő károsodástól mentheti meg a gazdát.

Természetesen ezen intézmény csak akkor fogja igazán hatását teljes mértékben érvényesíthetni, ha azt minél számosabban igénybe vehetik és ezért a gazdaszövetség arra fog törekedni, hogy lehetőleg minden községben legyen ilyen bizalmi férfiak. Amennyiben azonban valaki a központhoz fordul, ott is megkaphat minden

tanácsot épügy, mint a „Független Ujság” szerkesztőségénél is. A „Magyar Gazdaszövetség” egyedi célja, hogy a szövetkezésben rejlő erőt a közérdek javára minél jobban érvényesítse és gyümölcsöztesse, hogy ezen intézkedésével a magyar gazdaközönség bizalmát és felkarolását még nagyobb mértékben kiérdemelje, mert súlyos helyzetünk javulását csak úgy várhatjuk, ha egymást kölcsönösen és bizalommal támogatjuk és az egyesek csekély erejét a szövetkezéssel hatalmasra növeljük.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A Kossuth-szobor ügye. Emlékeztünk reá, hogy amint a „mi öregünket” eltemettük a budapesti sírkertbe, országszerte gyűjtés indult meg, hogy Kossuth sírhelyén egy emlékéhez méltó szobrot állíthassunk fel. Kicsinyek és nagyok összerakták filléreiket, hogy a nemzeti kegyelet mielőbb lerővja adóját a nagy száműzött emléke iránt. A szobor ügyet az ugynevezett „Kossuth szobor-bizottság” vette a kezébe, melynek élén kormányparti férfiak állottak. A gyűjtésnek meg volt az eredménye, mert immár 375,000 forint gyűlt össze a nagy nemzeti célra. A pénz tehát megvolt; ebből művészeink nyilatkozata szerint már olyan szép szoborművet lehetne felállítani, amely méltó lenne a Kossuth emlékéhez. Most már tehát bátran munkához láthatott volna a szoborbizottság, amit lestünk is nagy várakozással. Megtudtuk ezután, hogy a szoborbizottság nem, hogy munkához akarna látni, hanem azon gondolkodik, miként bujjon ki a magára vállalt feladat alul. A bizottság elnöksége leköszönt, mert amint mondják, a bizottság tagjai olyan halatlannul közönyösek, hogy még az ülésekre sem járnak el. Meg azután olyasfélét is mondanak, hogy a Bánffy uralom alatt reményük sincs, hogy a Kossuth-szobor ügyében valamit tehessenek. A züllő félben lévő bizottság ekkor a történelmi társaságnak igyekezett nyakába varrni az ügyet s azt a begyűlt szoboralap kezelésére kérte fel. A mit azonban a történelmi társaság nem teljesíthetett, mert lévén tisztán tudományos intézmény, alapszabályai sem engedik meg, hogy pénzkezelésre vállalkozzék. Mi lesz most?! Fogalmunk sincs róla, hogy hova viszi még ezt az ügyet a lelkes bizottság, amelynek azt három év alatt posványra sikerült vezetnie. Politikából vagy közönyből jár-e el ilyen megbocsájtathatlan hanyagsággal és gyámoltalansággal feladatában? — Mindegy: egyik nagyobb bűn, mint a másik s mindegyik méltatlanná teszi a bizottságot arra, hogy ezt a nemzeti kegyelet szülte szép eszmét kezében hagyjuk őrizet végett. Adják át a szent ügyet hiva-

tottaknak, ha nincs bennük elég erő, lelkesedés s önzetlenség arra, hogy nemzeti megbízatást teljesítsenek, mert elaludni a dolgot nem hagyjuk s ha mégis mesterséges álomba akarnák ringatni, találni fog majd a nemzeti érzület megnyilvánulása módot arra, hogy számadásra vonja rossz sáfárjait s ujakat állítson helyükbe.

Országgyűlés.

Mult hét folyamán a képviselőház a közoktatásügyi tárczával rövidesen végezvén, az **igazságügyi tárcza** költségvetésére tért át. És ezzel megindult a szavaknak áradata, mert hiszen minálunk minden ember született jogász, s képviselőházunkról köztudomású, hogy míg a legfontosabb gazdasági kérdések fölött közönyösen siklik el, addig a jogi kérdések lázba hozzák és se vége se hossza a beszédeknek, ha egyszer jogi kérdések körül indul meg a vita. Érdekes mozzanata volt az ülésnek **Emmer Kornél** kormánypárti képviselő támadása — a kormány ellen — kívül azonban a miniszter helyett **Polónyi Géza** folytatott fényes párviadalt s az egész vita folyamán **Polónyi** meg **Visontai Soma**, ez e két kiváló ellenzéki férfiú vitte a vezető szerepet.

Az ülés elején **Lepsényi Miklós** megkérdezte a közoktatásügyi minisztert, hogy az országos képtár volt igazgatója: **Pulszky Károly** hol tartózkodik és rendőri felügyelet alatt van-e. **Wlassics** miniszter azt felelte, hogy ez a bíróság dolga, ő annak eljárásába bele nem avatkozhatik. Ezután a többi tételeket, gyorsan letárgyalták s kezdetét vette az igazságügyi tárcza tárgyalása. A költségvetést elsőben is **Bartha Odón** támadta meg, kifogásolván, hogy az igazságügyi miniszter programot nem ad. Sürgeti az általános polgári törvénykönyv megalkotását s a kereskedelmi törvények revízióját. A katonai büntető törvénykezéstről szólva felemlíti, hogy nem jobb volna-e a katonákat is a polgári büntető-bíróságok hatáskörébe vonni? Követeli, hogy a törvényszékek végleges elhelyezését törvényvel szabályozzák, mert most ezt korteseszközzül használják fel.

Emmer Kornél rendkívül alapos és beható bírálatot gyakorolt igazságügyi állapotaink fölött, aminek egyik szomorú jele a perek óriási száma. Törvényeink érthetetlenek, mert legtöbb paragrafusa nem egyéb, mint a német törvényeknek szolgálai és rossz átfordítása. Az **Emmer** beszéde nagy feltűnést keltett, mert **Emmer** kormánypárti képviselő s abban a pártban esuda számba megy, ha valamelyik tagja őszinte kifejezést mer adni rosszaló véleményének. **Erdély Sándor** igazságügyi miniszter és államtitkára, **Plósz Sándor** egymásután keltek fel, hogy az **Emmer** támadásával szemben megvédelmezzék művüket a magyar jogalkotás terén. Bizonyították, hogy törvényeink nemcsak a német, hanem majdnem az összes európai nemzetek törvényeiből vannak összeállítva. Igérik, hogy a magánjogi kodeksz rövidesen elkészül. E parlamenti esete-patéba **Polónyi Géza** is belevegyült, megkérdezték **Emmertől**, hogy ha nincs az igazságügyi kormányzattal megelégedve, miért nem ül akkor az ellenzéki padokon? Nagyszabású szónoklatában megmagyarázza, hogy az **Emmer** támadása tulajdonképpen az esküdtzéki intézmény s a szabad jogi intézmények ellen irányul.

Visontai Soma közel két óráig tartott hatalmas beszédében az igazságügyi politikát jogszolgáltatásunk minden ágában erősen elítéli. Különösen elítéli az es-

küdtzéki intézmény megkurtítására irányuló törekvéseket. Zajos hatást ért el, amikor olasz minta szerint büntető megtorlást kért azok ellen, akik a közhatóságoknál való állítólagos befolyásukat anyagilag értékesítik. A börtönügyekről beszélve, lerántotta a leplet azokról a barbár kiadásokról, amelyeket egynémely letartóztatási intézetben a rabokon „fegyelmi büntetés” czimén elkövetnek. Egy pár kínzó eszközt be is mutatott a Háznak s kérte a minisztert, hogy a középkorba illő kínzásokat szüntessék be. Utána megint **Polónyi Géza** szólalt fel s megemlékezik a kormánynak arról a szemfényvesztéséről, amelyet a kuriai bíráskodásra vonatkozó törvényjavaslattal követett el. Ezt a javaslatot, mely szerint a választások felett való ítélkezés egy független bíróságra ruházott volna, közvetlen a választások előtt benyújtotta s mindjárt meg is buktattatta a kormány, most pedig már szó sincs róla többé. Felhívja a kormányt, hogy ha azt a törvényt csakugyan megakarta alkotni, úgy nyújtsa be a javaslatot megint. Ezután az uralkodóház házassági jogának szabályozásáról szólva kifejti, hogy Ausztriában más házassági jog van mint nálunk. Ennek következtében megeshetik, hogy az uralkodóházban olyan házasságot kötnek, a mi Ausztriában törvényes, nálunk nem, minthogy pedig trónöröklési joggal esakis az bír, aki törvényes házasságból származott, következésképpen megeshetik, hogy Magyarországon más lesz a trónöröklési rend, mint Ausztriában. Kifogásolja ezután a kuriának azt az állásfoglalását, mely a fennálló törvények tilalma ellenére is lehetővé teszi, hogy a főpapok birtokokat szerezhessenek. Javaslatot nyújt be arra nézve, hogy a birtokszerezést tiltó törvény tiszteletben tartassék s terjeszszék ki azt minden felekezeti egyházára. Végre fejtegette, hogy a sajtóügyek egyrészenek az esküdtzéki tárgyalás alul való kivonása nem sérti a sajtószabadságot, sőt kívánatos minden oly esetben, mikor magánbeszűletről van szó, de ebben már csak a jobb oldal értett vele egyet, míg az ellenzék nagy része tiltakozott s rögtön fel is állott **Visontai Soma**, hogy a sajtószabadságot megvédje. Beszédjét azonban nem mondhatta végig, mert **Láng Lajos** — aki ezuttal Szilágyi helyett elnökösködött — a szabályok ellenére megvonta tőle a szót, hanem ezután ezért a szabálytalanságért **Polónyi Géza** meg **Ivánka Oszkár** alaposan meg is mosdatták. **Kossuth Ferencz** indítványára a Ház elhatározta, hogy márczius 15-én nem tart ülést.

Polónyi Géza harmadszor is felszólalva, a bírói szervezet hiányaival foglalkozott, majd rámutatott arra a nyomoruságos helyzetre, melyben a díjnokok szinylődnek, akik az éhínséggel küzdve, hogy magukat a pusztulástól megmentésük, gyakran a legfontosabb államtitkokat is eladják 10—12 forintért. Azután a tőzsdebíróság intézményében kifogásolta azt, hogy a tőzsdebíróság csupán a tőzsdetagok által választott tőzsdetanácsosokból áll, ha tehát nem tőzsdetag perel, az a tőzsdebíróság megválasztására nem bír befolyással. Erre **Erdély Sándor** igazságügyi miniszter megígérte, hogy a díjnokok helyzetén törvényjavaslattal fog segíteni s be fog következni a tőzsdebíróság helyesebb szervezése is.

Emmer Kornél felelt meg ezután, főként **Polónyi Gézá**nak, arra a következtetésére, hogy ő az esküdtzéki intézménynek és a sajtószabadságnak ellensége volna s fejtegeti, hogy éppen ellenkezőleg híve ezeknek. Majd **Plósz Sándor** államtitkárnak osztogatott gonosz sebeket, ügyes kezekkel, de minél jobban

megvagdalta az államtitkárt, annál homályosabb maradt az a kérdés, hogy ha Emmernek annyi kifogása van az igazságügyi kormányzat ellen, miért nem ül hát át az ellenzéki padsorba? Az igazságügyi tárcza költségvetési vitáját folytatni fogják.

Külföld.

Mint már megírtuk, a nagyhatalmak megállapodtak abban, hogy a görög-török háború kitérését és Kréta szigetének Görögországhoz való csatolását a béke érdekében meggátolják. E végből ráírtak a görög kormányra, hogy hajóhadait és csapatjait Krétáról haladéktalanul vonja vissza. A görög kormány alkudozásra fogta a dolgot, de a nagyhatalmak megmaradtak elhatározásuk mellett, ami abban áll, hogy Krétának Görögországhoz való csatolását semmi szín alatt sem engedik meg. Hogy pedig érvényt is szerezzenek megállapodásuknak, elhatározták, hogy Kréta szigetét valamint Görögországot körülzárják és ennek szigorú végrehajtásával Franciaországot bízták meg. Franciaország elfogadta, sőt már meg is kezdte a nagyhatalmak határozatának végrehajtását, amennyiben csapatjait Görögország és Kréta elzárására már megindította. A nagyhatalmak terve ez: Kréta szigete a szultán fennhatósága alatt önkormányzati jogot kap; a görög, valamint a török csapatok a szigetről visszavonulnak; a hatalmak mindegyike a szigetlakók biztonsága kedvéért 5—600 embert szállít partra; a sziget szigorúan elzárandó. Eddig tehát megvan az egyetértés a nagyhatalmak között, de még mindig kérdés, hogy tényleg fogják-e elintéztetni a keleti bonyodalmakat, mert Görögország ezzel a megoldással nem lévén megelégedve, avval fenyegetőzik, hogy a száraz földön indít hadat Törökország ellen s okunk van tartani attól, hogy ezt csakugyan meg is teszi. Ez esetben pedig a nagyhatalmak között is könnyen felbomolhatik az egyetértés s az eddig félve őrzött európai békére keresztet vethetünk.

MI UJSÁG?

A márczius hóban lejáró előfizetések mielőbbi megújítását kérjük, hogy a lap rendes szétküldése fenn ne akadjon.

A márcziusi napok emlékezete. A fővárosban. Legnagyobb nemzeti ünnepünket, a magyar sajtószabadság évfordulóját már negyvenkilencedikszáz ünnepeli meg az ország hazafias közönsége. A fővárosban az egyetemeken, a két városházán és a magánházakon is háromszinü lobogókat tűztek ki; de nemcsak ily külsőségekben nyilvánult az ünnepség, mert ünnepeltek a szívek is. A magasztos ünnep megülésében a márcziusi ifjuság méltó utóda, az egyetemi polgárság járt elől, mely a Vigadó nagytermében délelőtt diszulest tartván ott a nap méltatásával foglalkozó beszédek és hazafias ódák gyűjtötták lánggra a vendégképen megjelent nagy közönség lelkesedését. Azután Ugron Gábor tartott tüzes beszédet, s beszéde tele volt hazafias gondolatokkal. Délután az egyetemi ifjuság friss babérkoszorút he-

lyezett Petőfi szobrára. Az iskolákban és egyesületekben mindenütt ünnepelték a fővárosban márczius 15-ikét. A vidéken. Kint a vidéken szintén nagy ünnepélyességek között emlékeztek meg a szabadság napjának évfordulójáról. Népkörök, olvasó-körök egyletek, társulatok rendszerint megünneplik ezt a napot. Nagyvárad, Debreczen, Kolozsvár, Szatmár, Szeged, Ujvidék, Nagy-Szalonta, Czegléd, Sátoralja-Ujhely, Nyiregyháza, Halas, Kőrös, Kecskemét és sok más város és község lakossága ünnepet tartott márczius 15-én. Érdekes a felemlítésre, hogy Brassóban a magyarok egylete nemzeti ünnepélyt rendezett, melytől természetesen a nemzetiségek távol tartották magukat.

Királyunk Berlinben. Ő felsége a király márczius 22-én Frigyes főherceggel Berlinbe utazik, hogy az I. Vilmos császár születésének századik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepélyeken jelen legyen.

Óriási havazás. Valóságos hóvihár dühöngött a minap a hevesmegyei Csehi község határában. Oly rendkívül nagy hó esett, hogy az erdőkben a faágak mind letörték a nagy súly alatt. Számos fának csak a törzse maradt meg és sok tövestől is kidőlt. Az utak el vannak ázva s a vidéket feneketlen sártenger borítja úgy, hogy a faluból kijutni lehetetlen. Hasonló állapotok vannak az eger-szarvaskői utvonalon. E nagyforgalmu ut testére, melyen Borsod és Gömör vármegye egy része közeledik, a kő rászakadt s az utat teljesen elzárta. Bátor, Boos, Aranyos, Fedémes, St.-Erzsébet, Lelesz, Szt.-Domonkos, Szucs és Beköleze községek hasonló kínos helyzetben vannak.

A miniszter cselédje. Nagy-Gájon, Dániel kereskedelmi miniszter birtokán nagyon harczias hangulatban volt a minap Békies Gyóka, a miniszter cselédje; mellbe lötte Schmied jószágigazgatót, akinek a szíve körül 21 drb sörét furódott a mellébe. A merénylő hiába hivatkozott arra, hogy ő minisztériális cseléd — a csendőrök elfogták.

Óriási sikkasztás. A bécsi fődohányraktár Fosehun nevü igazgatója körülbelül 200.000 forintot sikkasztott s most önként jelentkezett az ügyészségnél, mire rögtön letartóztatták. A sikkasztó jó barátai és pártfogói azt a már kipróbált módszert szerették volna alkalmazni, hogy Fosehun a sikkasztásokat elmezavarban követte el. De mert a bécsi orvosszakértők csakhamar megállapították e feltevés helytelenségét, a sikkasztó tovább is a fogságban maradt. Mint bünrészeszt elfogták Löw trafikost is, sőt további elfogatások is várhatók. Az eset Bécsben óriási izgatottságot keltett.

Gazdag koldus. Érdekes eset hire érkezik Békés-Csabáról, hol a rendőrség letartóztatott egy házrólházra kéregető arabiai zsidót, Ábrahám Fülöpöt, mert nem volt koldulásra engedélye. Megmotoztatván, selyemkaftánjában ezerkétszáz Napoleon d'ort találtak egy tekeresben, ezenkívül a lájblija zsebében a nikelhatosok szerény társaságában 6 darab körmőzei

arany huzódott meg. Az érdekes koldust, kinek franciaországi utlevele van, kivánságára Nizzába utaztatják kényszer-utlevéllel.

Roskadozó templom. Báltaszék népes nagyközségnek temploma olyan roskadozó és disztelen külsejű, hogy csak félve járnak bele a hivek istentiszteletre. A lakosság már évek óta gyűjti filléreit a templomépítésre, s most már oly tekintélyes összegre emelkedett a templomalap, hogy a tavasszal a roskadozó templom helyére 135.000 forint költséggel új templomot építtetnek.

Bányaszerencsétlenség. Solymos község határában van egy kőbánya, melyben a napokban nagy szerencsétlenség történt. Lukács Béla és Pazorpuk János szorgalmasan dolgoztak, mikor egyszer csak beszakadt alattuk a bánya. Lukács életveszélyesen megsebesült, de társa meghalt.

A pestis. Hivatalos kimutatás szerint a pestis kitörése óta Bombayban 9023 betegedés és 7546 halálozás fordult elő. Az összes halálozás Bombayban múlt héten 1326 esetet tüntet fel a megelőző hét 1484 esetével szemben. A múlt hét végéig az egész bombayi kerületben 14.056 betegedés és 12.204 halálozás történt. A szörnyű nyavalya azonban nem igen fog terjedhetni, mert a gyógyításra irányult törekvések máris eredményre vezettek.

Három halott. Miskolcra az épülő félben levő főgymnázium emeleti bolthajtása e hó 15-én beszakadt. A romok alól három kőmivesmestert a mentési munkálatok közben halva huztak elő; több megsebesült munkást még élve sikerült kiszabadítani. A rendőri vizsgálat lesz hivatva kideríteni, hogy a modern építkezés ez újabb vérvatásáért kit terhel a felelősség.

Letartóztatott zengerájós. Zengerájós magyarán mondván annyit tesz, hogy danoló koresma-tulajdonos. A koresák ugyan nem tudnak dalolni, annál inkább azonban a benne mulatozók. Az ország fővárosában sok ilyen zengeráj van, hol kendőzött fehérszemélyek szemérmetlen mozdulatok kíséretében énekelnek többnyire olyan nótákat, melyek hallatára jólelkű emberek pirulni szoktak. A mostani budapesti főkapitány szétütött egy kicsit a zengerájósok között s néhányuk üzletét bezáratta, mert erkölestelen éjjeli élet folyt ottan. Egy Reich nevűt pedig le is tartóztatott, mert alkalmazottjainak óvadékát elszikkasztotta. Bizony nem ártana egy kis tisztogatás már itt az ország szívében, ahol az ilyen gyanus vállalkozások nagyon fölburjánzottak az utóbbi időkben.

A hódmezővásárhelyi méregkeverők bűnpöre. A minap kezdték meg Hódmező-Vásárhelyen a városháza nagytermében ama méregkeverő banda bűnyűjét, a mely jó pénzért mintegy tizenhat embert mérgezett meg arzenikummal. A szegedi törvényszék tagjai, a kik a több száz tanu könnyebb kihallgatása végett Hódmező-Vásárhelyen tartják meg a végtárgyalást, már oda érkeztek. Az öngyilkossá lett Dosits bíró helyébe Kurez Antalt jelölték szavazó-bírónak. A

hét gonosztevőt erős esendőfedezet alatt kísérték át Hódmező-Vásárhelyre, s ugyancsak esendőörök öröködnék fölöttük a végtárgyalás tartama alatt is. A tárgyalásra több mint 200 tanut s szakértőt idéztek meg. A gonosztevő szövetkezet mindegyik tagját egy-egy hódmező-vásárhelyi ügyvéd védelmezi a végtárgyaláson, és pedig a fővádlottat, Jáger Marit Munkácsy Kálmán, Bán Ferenczné szül. Szappanos Juditot Endrey Gyula dr., Hódi Pálné szül. Nagy Lidiát Müller Ferenc dr., Thuri Mihályné szül. Varga Lidiát Soós István dr., özv. Mucsi Mihályné szül. Tóth Lidiát Draskóczy Pál dr., Horváth Jánost Wilhelm Arnold, Gyulyás Kiss Sámuel Balassa Ármin dr. A tárgyalás első napján a hét fővádlottat hallgatta ki a törvényszék. A nagy alföldi városban egyébről se beszélnek most, mint az óriási bűnpöréről; az utczán járó köznép ajkain is hallható Jáger Mari neve. A tárgyalás menetéről jövő számunkban részletesen beszámolunk.

Halálos veszedelemben. Ó-Becse közelében a zsabylai révnél szerencsétlenség történt a minap. A megáradt Tiszán három kocsival megterhelten iparkodott átjutni a komp, mikor a folyó közepén egyszerre a rozoga jármű hirtelen merülni kezdett. A veszélyben levők segélyért kiáltottak; a kik el nem vették fejüket, azok a lovak szerszámaikat vágták el, hogy eluszthassanak. Már-már elmerült a komp, a mikor a jajveszékelésre oda siettek a halászok és molnárok, kiknek sikerült a veszélyben levőket esznakjaikra szedni. Egy Kádár János nevű ember azonban, aki lóháton vélt menekülhetni, a habokban lelte sírját.

Öngyilkos törvényszéki bíró. Szegeden Dosits Sándor törvényszéki bíró e hó 13-án főbe lőtte magát. Öngyilkosságának okára nézve felvilágosító sorokat hátra nem hagyott. Dosits tekintélyes vagyonos ember volt, gyönyörű felesége rajongásig csüggött rajta. A bírói karnak tekintélyes és nagytekintélyű tagja volt az öngyilkos, ő lett volna az előadó bírása a napokban megkezdődött hódmezővásárhelyi méregkeverők nagy bűnpöre végtárgyalásának is. Most már ő felette ítélik a legfelsőbb bíró.

Ellopott hozomány. Fölker Amália nagybeeskereki koresmárosnő már régen gyűjtögette garasonkint a pénzt, hogy ha maholnap férjhez megy a leánya, vigyen ő is valamit a házhoz. A napokban kihozta a koresmába a nagy zsebkendőt, a melybe 530 frt volt esavarva és miután 30 frtot átadott belőle a leányának, hogy vásároljon be egyet-mást a városban, a kendőt az 500 frttal ott felejtette az asztalon s azt Rakics Mihály, az ő törzsvendége elvitte. A koresmárosnénál tapasztalható kevesebb logikával is rá lehetett volna azonnal jönni, hogy a két dolog között van valami összefüggés. A megejtett rendőri nyomozás csakhamar kiderítette, hogy a pénzt tényleg Rakics lopta el, ki eldugta azt padlásán a nád alatt. A hozománytolvajt letartóztatták és átadták a kir. ügyészségnek.

Mond meg az igazat s beütik érte a fejedet. Ennek a közmondásnak igazsága szószerint beteljesedett Ónody János óbessenyői kötelgyároson, a ki a polgári kaszinóban némely lovagias nézetnyilvánításai következtében előbb szabadkézi párbajt vívott azokkal, kik nem osztották nézeteit, majd pedig midőn nem egészen barátságos unszolásra távozott, egy ismeretlen tagtárs hátulról fejbekölintotta, úgy hogy Ónody uram nagyobb szabású bőrfolytonossági hiánnyal — a fején, és egy tapasztalattal bőleseben a fejében. — hagyta el a vita színterét.

Innen-onnan. Álarozos rablók. Petrozsa temesmegyei községben álarozos rablók törtek be Grátkos Ernő birtokos házába. Fölfeszítették a Wertheim-szekrényt és elvittek tizezer forint értékű készpénzt, értékpapírt és ékszereket. A rablókat üldözik. — **Gonosz gyujtogató.** Ujfalva esikmegyei községben valamelyik gonosz lelkű góbé lelketlen módot eszelt ki arra, hogy Ambrus János gazdát tönkretegy. Ennek a macskáját végigöntözte petróleummal s a szőrét meggyújtotta. A szegény macska iszonyu kínjában a szénás padlásra szaladt s csakhamar leégett a szegény székely gazdának háza, esürje és minden ingósága. — **Püspöki birtokok eladása.** A veszprémi püspöki uradalom örök áron el akarja adni a görgeti uradalmat s e helyett más birtokot vásárol. Hasonlóképpen tervben van, hogy a szombathelyi püspökséghez tartozó nóvai 4000 holdas birtokot is eladják. — **Árvíz a felvidéken.** Nem csak a délvidék lakossága retteg az árviztől, hanem a felföld is. A folytonos esőzés következtében a Felső-Bodrog és a Latorca folyók kiáradtak s elöntötték a völgyekben fekvő helységek rétjeit és szántóföldjeit. Az Alsó-Bodrog is rohamosan árad. Sáros-tól Tokajig az egész nagy mező viz alatt van. — **A szociálisták garázdálkodnak.** Orosházán a nemzetközi szociálisták arcátlan vakmerőséggel folytatják izgatató munkájukat. Legutóbb életveszélyesen megfenyegették mindazokat, a kik a nyárra munkát vállaltak. A munkások nagy része panaszt emelt az izgatók ellen a bíróság előtt, a mely a vizsgálatot azonnal megindította. — **Halál theázás közben.** Sárospatakon Lévy János adóvégrehajtó fiatal nejét este néhány barátnője meglátogatván; theázás közben a legkedélyesebben beszélgettek a napi eseményekről. Egyszerre a háziasszony elsápadt s kezével szívére mutatva, összeesett és meghalt. A segítségére odasiert orvosok a hirtelen halál okául szívszélhűdést állapítottak meg.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak olyan óriási forgalmu czégeknek, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világ-czégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Az arabs ló.

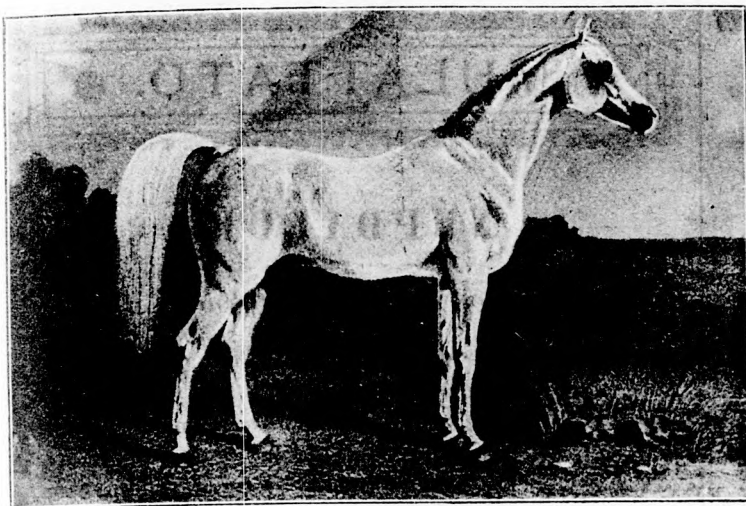
A „*Független Ujság*“ 6-ik számában tett ígéremhez képest belekezek a fontosabb állatfajták ismertetésébe.

Az arabs lóval kezdem, mert ez az állat a hazai lótenyésztésben nagyon hasznos szolgálatokat tett a multban is és tesz jelenleg is, úgy hogy bátran elmondhatjuk, miszerint nélküle hazánk lóanyaga nem volna az a nemes, győzős, szilárd anyag a mi, nem volna az a világszerte nagyrabecsült anyag, amelyért messze földről is eljönnek a fáradságtalan s kitartó lovat kereső emberek.

Az itt szóba hozott lónak eredeti hazája Arábia s ez a fajta egyike a több ezer év óta ismeretes lófajtáknak. Alig van ország, amely lóanyagának nemesítésére ezt a lovat fel nem használta s a világhírű angol telivérlónak is kiválóbb ősei nemes arabs lovak voltak. E lónak a vére kisebb-nagyobb mértékben benn csörgedezik hazánk majd mindegyik lófajtájában és törzsében. Mihozzánk valószínűleg már a honfoglalás idejében bekerült. Feltehető ugyanis, hogy a honfoglaló hősök főbbjei ilyen nemes keleti lovon ültek. Kerültek hozzánk ily lovak később, a tatárjárás idejében is, továbbá az erdélyi fejedelmek korában, majd a török uralom idejében s végre számos ilyen lovat hoztak a kormányok által Arábiába kiküldött lóvásárló bizottságok régebben és újabban.

A nemes arabs ló, amint azt az itt levő két szép rajz feltünteti, az összes lovak között szemre nézve a legtetszetősebb. Csontozata, izomzata, inai erőteljesen fejlettek. Magasságra nézve nem nagy állat, csak 155—165 cm., de szívós, edzett természetű, győzős, kitartó és gyors mozgású s nem nagy igényű. Feje, mint látjuk, kicsi, száraz, formás és szeme kifejezésteljes nagy. Nyaka nem hosszú, kanczánál karesu, csödörnél vastagabb. Üstöke és sörénye ritka növésű, de hosszú és finom szálú. Marja középhosszuságú és magasságú, háta és ágyéka rövid, erős; fara nem nagy terjedelmű, de jól izmolt, egyenes vagy gömbölyű s ebbe a szép, finom, hosszú szőrzetű fark magasan van tűzve. A szügye — különösen a csödörnek — mély és széles; oldalai nem nagyon hosszúk, de jól ivelték. Hasa hengeres és törzse az ágyékban és lágyékban jól kötött. Végtagjai aránylag rövidek, vékony, de erős csontuak, kitűnően inaltak, csont és egyéb hibáktól rendszerint mentesek és kitűnő patákkal ellátottak. Végtagjainak konc ez czombi részlete valamivel izomdusabb lehetne, lapoczkája pedig hosszabb és dültebb. E ló színe általában szürke, ritkábban pej, sárga és fekete. Más szín — a fakó kivételével — nem igen fordul elő.

Az ilyen lovat a magyar állam a bábolnai ménes-intézetben tenyésztí arra a célra, hogy a csödöröket kioszsza fedezettő állomásokra oly helyeken, ahol a közönséges magyar parlagi ló — melyről jövő alkalommal beszélek — nagyobb számban előfordul. Azt bizonyította ugyanis be a tapasztalás, hogy a mi szittyia lovunk javítására éppen az arabs telivér s általában az arabsvéru ló a legalkalmasabb, vagyis az ily csödörök után esnek parlagi kanczák után a legszebb és legjobb csikók; ez arra int

Arabs ménló.

bennünket, hogy ily szittyá kanezákat ne fedztesünk más ménnel mint arabssal vagy arabsvérüvel; ne akarjunk mindjárt az első csikóban nagy lovat előállítani nagy csödörrel, hanem nemesítsük szittyá lovunkat arabs vérrel, s csak aztán hágassunk más, pl. angolvérü ménnel, ha már kanezaivadékaink elég nagytestűek s elég alkalmas formájuk arra, hogy utánuk nagytestű csikót nevelhessünk. De aztán azt is megjegyezheti, akit illet, hogy nagy kaneza birtokában kár volna arabs telivér-esödörhöz nyulni, mikor az angol telivér vagy félvér arra jóval alkalmasabb.

Igyekezzenek a szittyá, parlagi ló tulajdonosa, hogy csikói minél hasonlóbbá váljanak az arabs telivér-esödörökkel való hágatások folytán ahhoz a nemes, szépfarmájú lóhoz, melyet az itt foglalt két rajz feltüntet. Hogy ez nem lehetetlen, be fogom bizonyítani jövő alkalommal, mikor egyfelől a nem javított és másfelől a javított magyar parlagi lóról fogok szólni.

Monostori Károly.

A sörárpa termeléséről.

Az utolsó évtizedben, mióta a buza ára oly rendkívüli módon csökkent, a gazdák mindinkább kezdik felkarolni a sörárpa termelését, a melyért — ha a sörgyárosok igényeinek megfelel. — a gyárosok igen jól megfizetnek, és a jó sörfőzésre alkalmas árpáért nemcsak annyit, de sokszor még többet is fizetnek, mint a búzáért.

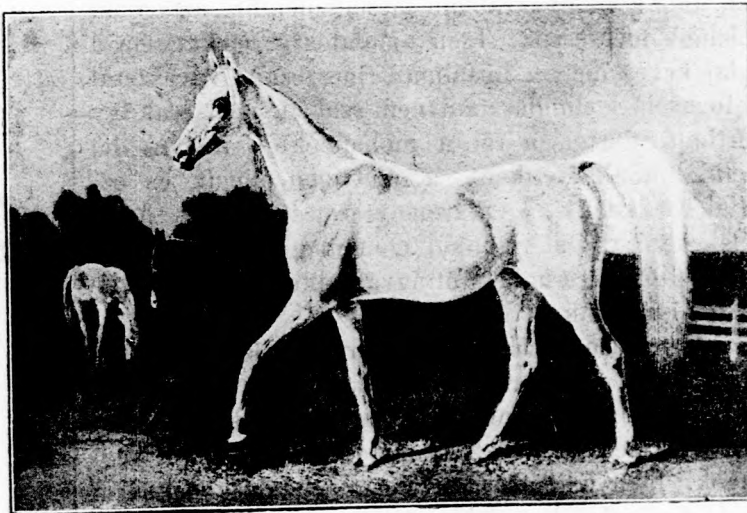
Ez a körülmény készítette azután arra a gazdákat, hogy a sörárpatermelést nagyban felkarolják. De sokan, akik nem ismerik azokat az előfeltételeket és kívánalmakat, melyeket a sörárpatermelés feltételez, s csak egy előzetes tájékozódás nélkül fogtak a sörárpa termelésébe, csalódtak reményükben, mert sörárpa helyett *közönséges* árpájuk termelt, a melyért bizony jóval csekélyebb árt kaptak, mintha búzát vagy más egyéb terményt termeltek volna; miután pedig a sörárpatermelést mindinkább több és több gazda kezd felkarolni, ezért szükségesnek tartjuk a gazdákat arra figyelmeztetni, hogy mielőtt a sörárpa termeléséhez hozzá fognának, jól megfontolják azt, hogy ehhez nem elég a pusztá jóakarát, mert a sörárpa nem terem meg mindenütt s nagyon megválogatja a vidéket, a földet, meg a munkát. Ahol a neki való

feltételek meg vannak, ott jó eredményre lehet számítani, viszont ahol a feltételek közül csak egy is hiányzik, ott jó eredményt elérni nem lehet. Mindenekelőtt tudni kell, hogy a sörárpa földdolgában igen válogatós. Kemény agyagban s laza homokon nem terem; legmegfelelőbb a közepes keménységű agyagos vagy vályog föld, de ennek is jó trágyaerőben kell lennie. Éghajlat tekintetében a nagyon forró, száraz időjárású helyek nem valók sörárpa teemelésére, ugyszintén azok sem, ahol gyakori az eső és nagy harmatok járnak. Ezenkívül a ki sörárpát termelni akar, annak a földjét igen jól kell megmunkálnia. A földnek gyommentesnek és porhanyónak kell lennie, amellet az őszi szántás a sörárpa alá lényeges kellék.

A leglényegesebb dolog azonban a jó vetőmag. Ez idő szerint már vannak kitünő sörárpa féleségeink, a melyenek nevezetesen az illmitzi, Hanna, Chevalier, Imperial, Goldmelon, Oregon s más féleségek. Mindenekelőtt tehát szükséges, hogy ezen fajták valamelyikéből szerezzünk be vetőmagot, mert ezek már évek óta jól beváló minőséget teremnek, olyat, a mely a sörgyárosok ezéjainak leginkább megfelel.

Azok a kívánalmak, a melyeket a sörgyárosok a sörárpától megkívánnak, a következők: az árpa szeme telt, husos és sulyos legyen, ezenfelül legyen szép világossárga színű, mert a sötétebb árpa vastaghéjú és nem lisztes, az egészen barnás pedig arra vall, hogy az árpa megázott, tehát kevéssé már ki van lugoza, esetleg már esirázásnak is indul; az ilyent pedig a sörgyárosok meg nem veszik. Ott tehát, ahol aratás táján gyakoriak az esözések, már e miatt sem ajánlatos a sörárpa termelése, mert ott az árpa meg nem védhető a megázástól, ami azután a termelés eredményét nagyban csökkenti.

Azok a gazdák tehát, akik száraz vidéken gazdálkodnak, a ki földjét kellően fel nem szántotta, akinek a talaja kemény agyag, vagy könnyű homok, akinek vidékén gyakoriak az esözések, és a kinek jó vetőmaga nincs, annak csak azt lehet ajánlani, hogy ne erőltesse a sörárpatermelést, mert ez az ily viszonyok között hasznot hajtó nem lehet. Mig ellenben azok, akiknek viszonyai e tekintetben kedvezők, azoknak ajánlhatjuk a sörárpatermelést, mert ez esetben a jó sörárpáért fizetett magas árak következtében ennek termelése kifizető.

Arabs kaneza csikóval.

Fiatalszalók hizlalása. A külföldön, kivált Németországban, sok helyütt szokásban van a fiatal szalók hizlalása, melynél a következő eljárást követik: A szalófiókot 25—30 napos korában kivesszük a fészekből és naponta ötször, részben áztatott kizsemű kukoricával megtömik; e célra alkalmas még a bükköny és a pohánka is. A tömés után a fiók szalmával bélelt kosarakba tételnek, melyek mindenkor igen tisztán tartandók. Ezen eljárás mellett a fiatal szalók 6—8 nap alatt ki vannak hizlalva. A hus finomságát nagyban fokozza, ha az eleség közé hébe-korba koriánder vagy ánizsmagot keverünk; szokásban van még friss fenyőlevelet vagy borókalevelet összetörve az eleség közé keverni. Ezen említett anyagok adagolása a szalófiók husának kiváló jó ízt kölcsönöznek.

Mikor felesleges a kakas? Olyan helyen, ahol kakas nincsen, a tyúkok egy-két hónappal előbb kezdenek tojni, anélkül, hogy a tojások száma kevesebb lenne. Ha tehát nincs szándékunk költetni, jobb ha nem tartunk kakast.

Az őszi vetések hengerezése. Ha az őszi vetések a tél folyamán felfagytak, akkor, amint az idő enged, hengereztessük meg őket jól, ezáltal a gyökök, amelyek a felfagyás következtében meglazultak, ismét a talajhoz nyomatnak, amely körülmény a növények táplálkozásánál igen fontos. A vetések hengerezése tavasszal leginkább a mélyen fekvő földeknél és laza korhany, valamint televényes talajoknál bir kiváló fontossággal.

Egy-két szabály a rétek gondozásáról. Mindenek előtt szem előtt tartandó, hogy a rétekről oly helyekről, ahol a víz gyakrabban összegyülemlik, azt onnan mielőbb levezessük. Igen ajánlatos a réteket, ha a talaj kevés meszet tartalmaz, meszezni. Tavasszal a fogasolást elmulasztani nem szabad, mert csak így tartható tisztán a rét a mohaféléktől, melyek ha nem irtatnak évenként, a rétet igen ellepik és ezáltal csökkentik a takarmánytermést. Fű és herefélék vetése által rétüket igen megjavíthatjuk s jó takarmányt nyerünk. Műtrágyák alkalmazása szintén jó hatással van a rétekre.

A gyengén tejelő tehén ismertető jelei a következők: durva, ökörformájú testalkat, tehát nehéz nagy fej, erősen ivelt szemek, durva erős szarvak, vastag nyak, erős lapoczkák, merev és gömbölyű végtagok. Igen jellemző a gyengén tejelő tehéneknél a vad, barátságtalan tekintet is. A tügy rendszeren kicsiny és durva fehér sötreszerű szőrrel van benőve.

MULATTATÓ.

NÉPDALOK.

Egyszer voltam házatoknál...

Egyszer voltam házatoknál,
Mindörökre eltöltöttél.
Gyászt hozott rám a szerelem,
Koporsómig viselhetem.

Csak egyetlenegy szót szóltál,
Több ez az egy milliónál!
Ez az egy szó édes szádon
Legkeserűbb a világon.

Nincsen, rózsám, nincsen...

Nincsen, rózsám, nincsen
Annyi hajad szála,
Ahány csókot adtam,
Piczi piros szádra.

Áldjon meg az Isten!
Adós nem maradtál:
Mint az égi csillag,
Annyi csókot adtál.

Minden csókod leszállt
A szívembe mélyen:
Ott ragyog sorjába
Csillagnak képében.

Hogyme volna hát az
Életem boldogság?
Mikor az én szívem
Csillagos mennyország.

Pósa Lajos.

Azt mondod hogy...

Azt mondod hogy galambom vagy? —
Tudod-e, hogy a galamb vad?
Szelidítsed bárha kézre,
Szárnyra kel, ha mást vesz észre.

Idegen a szíved, — mondjad,
Órej nénél-asszonyodnak, —
A kérőtől — bár ha dus is —
Mert enyém vagy így is, úgy is...

Petrus Jenő.

Krétai vérengzés.

Nines már falu.

Nines már falu! Megbomlott az emberiség. A nagyváros kis falvakban keresi a boldogság forrását, a falu meg emide huz.

A pesti ember itt hagyja a palotatorokat s falut esinál magának a közeli környéken. A főváros kiesepegteti feleslegét, öt mértföldnyire köröskörül a határon. Minden csepp nyomán egy falu támad. A hivatalnok alig várja, hogy kirázza a tollát; szalad a telepére. Ott neki gyürközik, földet tur, kertet locsol, salátát termel s baromfiakat tenyészt. Micsoda nagy uraság ez neki! Ha azután Pesten van, tüntetőleg beszél a tengeri terméséről, a miből van neki vagy hat szál a palánk körül. A vidék meg azon töri magát, hogy az új hidról, az országházáról, s a Somossy-orfeumról tudjon alapos tájékozottsággal beszélni. Egyik is másik is azzal dicsekszik a mi nem az övé.

Legrosszabbak mégis a poéta emberek. Ezek valóságos hadjáratokat intéznek a vidék ellen. Pusztát, gukkert, fényképező masinát, tollat fognak a kezükbe; a mi medve van Máramaros bérczei között, azt irgalmatlanul meglövöldözik, az erdők titkát meglopják, a kőszáli zergét és vízi snepfet kikérdeztetik a viselt dolgaik felől, a hány emberrel összeakadnak, mindegyiknek feltörik a lelki szekrényét, a gyűjtött tanúságokat azután írásban s képből kikürtölik a nagyvilágnak; valóságos pusztító hadjáratot mivelnek erdők, tanyák, falvak esendélete ellen.

Ilyen poéta járt a mi falunkban. Azaz csak mi falusiak hívjuk az ilyenfélét poétának. Igazi foglalkozása az újságírás mestersége. A nap egyik felében a lábait koptatja hírekért, a másik felében a képzelődő tehetségét ereszté neki. Mikor a nyár beáll s a história éberszemü öre szunyókálni kezd, akkor a művészi szempontokat juttatja érvényre.

Veres Pali is ez utóbbiban utazott. A népelet tanulmányozásában fárasztotta tapogató csápjait.

Tudtam, hogy nem rég csapta el magától a falusi életet, (egy kántor fia volt a másik járásból) de azért bosszantóan adta a telivér fővárosit. A bürokrlevélről nem akarta elhinni, hogy az nem a kalap mellé dugni való. A tanítótól leereszkedőleg kérdezősködött a nevelésügy állapota felől: a pulyák között filléreseket osztogatott ki. Ugy viselte magát mindenképen, mint egy kínai mandarin.

Mikor a templom mellett elmentünk, így sóhajtott fel:

— És a te néped tud lelkesedni ezért a bádogos tornyoeskáért!?

Vagy mikor egy gyermek barna kenyeret megszolt előtte:

— Ezt eszi a te néped?

— Ezt ám és meghizik tőle.

— És mellette boldog?...

Ilyenféle haszontalan kérdésekkel volt tele.

— Új világ ez nekem, pajtás, esendes, boldog világ.

Hagytam annyiba.

— Másnap így szólt hozzám:

— Hanem most lássunk a munkához.

— Miféle munkához?

— Hát a népelet tanulmányozásához. Nem is tudod, hogy ennek a te népednek goromba külseje mit akar. Gondolatkörének sajátságos tárgyaiban, felfogásának eredetiségében a típus ösvonásai nyilvánulnak meg. A típus a jellemző: ez az, a mit keresünk, ez az irónak s művésznak kincsesbányája.

— No ha csak típus kell, ajánlom figyelmedbe Veréb Jankót, a kuczorgói kerülőt. Az egy liter pálinkáért akármilyen botütést kiáll a koponyájára, még csak nem is pislog hozzá. Maga egy orvosi tanulmány.

Közel értük a Veréb Jankót a eséplésnél. Ott dirigálta a kazalrakást, a puskájára támaszkodva.

Veres Pali írót, noteszt vett elő, azután kaesintott rám s beszédbe állt vele.

— No, hát hogy lityeg a fityeg a kuczorgónak?

Veréb Jankó jellemzetesen vigyorgott és hallgatott.

— „Mennyinek kellene befele zörögni, hogy kívül is zörögjön?” folytatta a poéta. (Értsd: hány liter pálinkáért állana ki egy botütést a koponyájára.)

Jankó kérdőleg rántott egyet a subáján. Nem tudta, hogy hova akar kijutni a tréfás ur.

— Te — szóltam Palihoz — ilyen humoros talányokban valamikor Mátyás király idejében beszélt a nép. Az pedig már régen meghalt.

— Várj csak, mindjárt kiugratom én a nyulat.

— Milyen melege van ilyenkor a báránynak? — Ezt a czélzást már megértette Veréb Jankó, mint-hogy Pali a báránybőrrel bélelt subájára kaesintott, a mi most is ott lógott a vállán.

— Ha csak ilyen mint nekem — felelt — akkor türhető.

— Hát nem nehéz a gérokk?

— Nekem nem. Kaszáltam már én ebben fogadásból virradattól naplementéig. Az igaz, két liter pálinka volt bennem, az hajtott.

— Erős ember maga János, még megérheti egy varju életkorát.

— Csak azt szeretném én megérni, kérem alásan, míg a lánczhidat az alagutba tolják.

— Már miért tolnák azt oda?

Jankó mosolygott.

— Csak azért, hogy a négy oroszslánt megetessék.

— Ohó! Nem tudnak azok enni, hiszen ninesen nyelvük szegényeknek.

— Mesebeszéd az kérem. Megvan azoknak a nyelve, akár magamnak. En szememmel láttam.

— No, no János: már én csak jobban tudom, — paczkázott Pali — de én odasugtam: Jó lesz

nem kötni az ebet a karóhoz, mert még Jankónak talál igaza lenni.

Pali elpirult, mint egy menyecske s odébb somfordált a nélkül, hogy valamit jegyzeti volna a noteszbe.

— No már egyszer én is megnézem azokat az oroszlanokat — dörmögte.

Tovább mentünk a zsákvarró leányokhoz, azok között a leginkább szemrevalót megismertettem Pali-val. Zsuzsi volt, vérbélü gyepi esemete.

A leány és a poéta között a következő párbeszéd fejlődött ki:

— Mit csinálsz, Zsuzsi?

— A mint látja az urfi: zsákot varrok a fóhoz.

— Minek bántod, hisz a közmondás is azt tartja, hogy minden lyuk meglesi a maga főtjét.

— Meglesi ám a buza szeme.

— Nem ér az annyit, mint a te két szemed.

— Ugyan ebből az én szememből egy csirke sem lakna jól.

— Aztán hány éves vagy, Zsuzsi?

— Annyi a hány torony van Budapesten. Ha tudja.

— Hogyne tudnám, annyi a torony, ahány a templom.

— Hát a Mátyás-templomot kihagyja az urfi? Annak magának nyolez tornya van.

— No, no, Julesa, hebegett Pali s hozzám fordult.

— Bizony Isten nem tudom hány tornya van a Mátyás-templomnak.

A Zsuzsi ezalatt a „Jammo, jammo“-t kezdte eldudolni.

Pali kővé meredt. ¶

— Hallod e — szólt — ez a nóta nagyobb utat tett meg, mint a leggyorsabb szélvihar. De csak az utolsó sora. Ennél többet magam sem tudok, pedig százszor hallottam már az olaszoktól a kiállításán, de másoktól nem hallottam még.

Hát most meghallotta ezt is. A zsákvarró leány elénekelte a jammot eleitől végig hibátlanul. Az irnok urtól tanulta el a kis hamis, akinek czimbalma van.

Erre maradt még csak üres a poéta notesze!

Tovább hivtam.

— Gyerünk a legények közé, ott jobb tanulmányokra találsz. Ki Pesten volt katona, ki Bécsben azokkal már lehet okosan beszélni.

E szavakra azután Pali csakugyan megijedt.

— Mit, hogy én e között a boszorkány nép között maradjak, a hol a torzonborz pusztai kerülő meg zsákvarró leány Budapest építészeti remekeiből leczkétet meg s olasz nótákra tanit ki! De már inkább megyek a Svábhegyre, ott találok még igazi falusi alakot!

Azzal úgy ott hagyott, hogy meg sem állt Pestig.

Nekem pedig éppen most ujságolja a kisbíró, hogy a földalatti villamos megint kigyuladt, egy embernek a kisujja, a jobb kezén, a harmadik ízületben ki is fízamodott.

Hogy az Isten áldja meg!

Buday Barna.

Falu végén.

A szegény asszony vendégsége.

Egyszer egy szegény asszony vendégségre hívta össze atyafiait, jó szomszédjait. Nem sok tellett a kamarájától. Egy tál töltött káposztával tartotta jól őket. Ebéd után az ő vendégei elkezdtek azoknak a becsületén rágódni, a kik el nem jöhettek. Gondolta a szegény asszony, szegényes volt az ebéd; éhen maradt a vendég; azért szorultak a más becsületére.

Máskor megint vendégségbe hívta össze őket. Hogy pedig éhen ne maradnának, leölte egyetlen tyukocskáját; jó levest főzött a káposzta mellé. Ebéd után az ő vendégei csak megint elkezdtek a mások becsületén rágódni, még jobban, mint először. „Még most sem laktak eléggé jól“, gondolta a szegény asszony; „máskor még többet főzök nekik.“

Mikor harmadszor is vendégségbe hívta őket, a mézárossal leszuratta egyetlen tehénkáját; annak az elejéből becsináltat főzött a káposzta mellé, a czimerét pedig megsütötte pecsenyének. De most a vendégek meg se várták az ebéd végét; már ételközben is elkezdtek a felebarátjaik becsületén rágódni, még sokkalta jobban mint másodszer. A szegény asszony igen elszomorodott ezen. Mivel tudja ő a vendégei éhségét lecsillapítani, hogy azok a más becsületére ne szoruljanak?

Utoljára gyermeke született a szegény asszonynak; keresztelőre hívta össze az ő atyafiait és szomszédjait; de mivel már se tehénkéje, se tyukja nem volt, a káposztája is elfogyott, csak egy kis sós kenyérral tudta megkínálni őket és korsójában jó friss forrásvizet adott hozzá. És ime, a vendégek nem rágódtak a mások becsületén, hanem jóízűen ették a száraz kenyeret és tiszta szívből örvendeztek az örvendező anyával. A szegény asszony nagyon megörült ezen, ámbátor nem értette a dolgot.

Én azonban azt hiszem, atyámfiak, hogy miképen a kutya is a jó élésben vesz meg, azonképen az ember is akkor bántja embertársát, ha jól megy dolga; ellenben megjámborodik, mihelyt a szükség bekopogtat ajtaján.

Geőze Sarolta.

Képeinkhez.

Kréta vérengzés. Nagyon zilált zürzavaros állapotok uralkodnak mostanában odalent. A kicsi Kréta szigeteért megindult versengés Görög- és Törökország között kinötte magát diplomáciai kérdéssé, melynek megoldásán ugyancsak fáradoznak a nagyhatalmak, de egyik sem akarja a keserű almától elvásátni a — fogát. Ezen közben természetesen napról-napra megismétlődnek azok a vérengzések, melyek már néhány év óta napirenden vannak; az erősebb a gyengébbet öli, vágja. A keresztények és mohamedánok közötti egyenetlenségnek hű visszatükrözője mai képünk, mely egy kréti utcái vérengzést tüntet fel. Bizony nagyon sanyaru közbiztonsági állapotok uralkodnak odalent, ahol világos nappal a nyílt utcán járó-kelők élete sines biztonságban.

Falu végén. Falu végén kurta koresma... de bizony azért sem az, hanem szélmalom, az is csak olyan fajta, aminek a molnára állandó betegségben szenved; azért nem járnak talán a vitorlái sem, vagy pedig azért, mert nincs már mit örölnie a szegény szélmalomnak. Viszi a nép a gabonáját inkább a szomszédfaluba, ahol a gőzzel hajtott őrlőkövek jobb meg tisztább munkát végeznek, mint a régi módi szélmalom. De azért ez csak ott marad a falu végén, habár másra sem jó már talán, mint hogy egy-egy juhász a vitorlájához kösse a szamarát, vagy vitorláiban a veretek tartanak gyűléseket. Így szép a falu annak, aki megszokta, hogy mikor a gyermek hosszú idő után vissza-vissza tér a szülőhelyére, ez a hosszufülű vén legény ott fogadja rögtön a falu végén s eszébe juttassa azt az időt, mikor még tornagyakorlatokat tartottak a nagy, bolond vitorlán, míg rájuk nem ripakodott az öreg molnár — aki már ki tudja hol nyugszik.

Engedékeny.

Meghalt a cigánynak a felesége. A megszorodott dadé elment a paphoz megrendelni a temetést.

— Hát aztán hogyan akarod eltemettetni, karíngben vagy köpenyegben? — kérdi tőle a pap.

— Hát há eső éri lelkiatyámát, felveheti a köpenyegét; há sép idő les, ingbe is kijöhet, — véli a cigány.

Számrejtvény.

U. K.-tól.

- 3, 4, 3. Víz növények egyike,
- 3, 7, 3. Madarak legerősbike.
- 8, 4, 5. Mindig csakis kettő lehet.
- 1, 2, 6. Leggyakoribb segédige.
- 1, 4, 5. Katonáknak lakóhelye.
- 4, 5. Czipészeknek egy eszköze.
- 1—8. Minden ember megünnepli, Fáradalmit kipihenni.

Lapunk 11-ik számában közölt számrejtvény megfejtése:

„A világ csak hangulat.”

Helyesen fejtették meg: Gombkötő N. János, Szoboszlai Gyula, Eötvös Imre, Vörös Mihály, Gaál Endre, Hets Ödön, Király Ilonka, Weszter Bertalan, Jordán Imre, Chambré Miklós.

Lapunk 10-ik számában közölt számrejtvényt pótlólag helyesen fejtették meg: Nagy Emilia, Gombkötő N. János, Brindza Péter, ifj. Lengyel Ferenc, Berki József.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Szegény asszony vendégsége. Köszönjük a kedves apróságot s szerzőjét őszinte örömmel üdvözljük munkatársaink között. — **Egy előfizető.** A tüzoltó-egyletet a szegényalapu számadásokért az alispán vonhatja felelőségre. — **Koleszarits** Ferenc urnak. A kérdezett színművek megszerzéseért forduljon Ruzsitska antikvárkönyvkereskedéséhez (Budapest, IV., Múzeum-körút.) — **Csizmás** István urnak. Boeskor- és papucselarúsításra iparendélyt kaphat; hogy milyen czim alatt kérje erre nézve felvilágosítja a szolgabírói hivatal, amelytől az engedélyt kell kérnie. — **4797. sz. előfizető.** Az iparjogositvány megszerzése nem kerül nagyon sokba, legföljebb 1—2 frtba, ha tehát egyszer azt megszerezte, nem kell ez minden évben megújítani. — **Hogy vált be huszárnak?** Nem vált be. Tessék azt nekünk elhinni, hogy a tehetésen kívül még jó hosszú gyakorlat is kell ahhoz, hogy valaki élvezhető elbeszélést tudjon írni. Azok az elbeszélések, melyekkel Ön lapunk hasábjain találkozik, igen hosszú gyakorlat s nagy olvasottság gyümölcsei. Ön még a kezdet elején van, tehát nem is hisszük, hogy egyelőre helytálló dolgozatokat küldhetne, mindazonáltal a tiszteletpéldányt Önnek — mint vidéki tudósítónknak — megindítottuk. — **Dudás** Lukács urnak. Fogadja köszönetünket lapunk iránt kifejezett meleg elismeréséért. — **Eötvös** Imre urnak. A számrejtvénynek alkalomadtán sorát ejtjük. Barátjainak nincs igazuk, mert az a mit a népeletben „ökörnyálnak” neveznek, pókok által eresztett fonál, amely a rajta elhelyezkedő pókocskáknak a levegőben való tova szállítására szolgál. — **Piktor.** A beküldött versekben megvan a gondolat, de még mindig nem ütök meg lapunk mértékét. — **B. J.** urnak. Dolgozatában itt-ott feleslőleg a humoros felfogás, de az egész mese egy lehetetlenség elképzelésén épült. Már pedig elbeszéléseknek legalább a valószínűség látszatával kell bírniok. Tessék az életből vett történetet keresni a feldolgozásra, talán majd jobban sikerül. — **Br. B.** urnak. Bécs. Ajánljuk **Farga** Ottó „Magyarország történelme” cz. illusztrált művét, mely megrendelhető a szerzőnél is (Budapest, I. Várdiszter 10.) A mű különben bármely könyvtárban beszerezhető. Nagyrabecsült elismerését őszintén köszönjük. — **H. J.** urnak. Padé. A hirt felhasználjuk. Örömmünkre szolgált, hogy a néptanítók helyzetét tárgyaló cikkünk megnyerte tetszését s reméljük, hogy ebben kifejezett álláspontunkat többször is lesz alkalmunk kifejteni. — **Csohány** Mihály urnak. A felgyülemlett vizet másnak a területére mesterségesen tevezetni tilos, s az ebből származó károkat megtéríteni tartozik. — **B. A.** Tasnád-Szántó. **B. D.** Körmeny. **Sz. M.** Felső-Sófalva. **W. J.** Ujszász. **A. I. S.**-Vadna. **Gy. J.** Sárköz-ujlak. **B. I.** Szt.-Gothárd. **B. M.** Feled. **Sz. J.** Lovasberény. **K. L.** Rév-Komárom. **M. J.** Bács-Szt.-Tamás. **D. L. B.**-Kula. **Sz. M.** N.-Abauj. **B. S.** Glogon. **I. S.** Rákospatak. Sorsjegyeiket nem húzták ki. — **Kelemen** Lajos urnak, 154/46. számú sorsjegyét kihúzták 6 frttal; a többi nem nyert.

Kis lutri húzása.

	Márczius 13.				
Budapest	82	55	25	87	89
Trieszt	69	12	58	34	33
	Márczius 17.				
Prága	75	54	22	64	77
Nagy-Szeben	33	88	63	48	69

Budapesti placzi árak.

Budapest, márczius hó 20-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) Buza 76—81 kg. *tiszavidéki* 8 10 frttól 8.55 frtig, *pestvidéki* 8.05 frttól 8.50 frtig, *fehértmegyei* 7.95 frttól 8.40 frtig, *bácskai* 8.15 frttól 8.60 frtig, *bánsági* 7.85 frttól 8.50 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.45 frttól 6.55 frtig.

Arpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 4.50 forinttól 4.75 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.50 frttól 6.00 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.75 frttól 5.76 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.72 frttól 3.73 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	13.70	13.30	12.90	12.40	11.90	11.40	10.80	9.20	6.50

Buzakorpa, finom 3.30-5.10, durva 3.60—4.90 frt zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *vörös lóhere* 44—48 frt; *lucerna* 48—55 frt; *mák* 14—16 frt; *bab fehér* nagyszemű 12—14 frt, *apró* 10—12 frt, *tarka* 10—14 frt, *lencse* 10—12 frt, *borsó héjas* 14—16 forint, *köles* 5.00—5.50 frt, *kendermag* 6.75—7.25 frt, *repce* 10.80—10.90 frt. mm.-ként.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökövér* 350—370 frtig; *középmínőségű* 320—350 frtig; *gyenge minőségű* 220—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű* mm.-ként élősúlyban 27—29 frtig, *hízott magyar és tarka ökör közepminőségű* 25—26 1/2 frtig. *Fejős tehén,* magyarfajta 70—100 forintig, *tarka* 90—140 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 29—39 krt. *Vágott borjú* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 46—54 krt.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 15.50—20.50 frt, *feljavított juh* 11—14 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 48 1/2—51 frt, *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 42—44 frt.

Baromfivásár. *Lud* páronként 3.60—5.50 forintig *kaesa* 1.80—2.80 frtig, *tyúk* 1.20—1.80 frtig *csirke* 120 kr.-tól 1.50 frtig, *káppan* 1.30—2.60 frtig, *pulyka* 2.80—5.00 frtig.

Takarmányvásár. *Régi széna* 2.00—2.60 frt, *muhar* 2—2.60 forint, *zsupszalma* 1.60—1.80 frt, *alomszalma* 1.30—1.40 frt.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 2.00—2.40 frt. *Szalonna* 45—48 krajczár. *Vaj* Ia. 80—140 kr., IIa. 70—90 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz sárga* csurgatott 40—75 kr. *Burgonya sárga* 2.00, *rőzsa* 1.80, *közönséges* 70—80 kr., *paprika* 20—49 frtig, *hüvelyes paprika* 26 frt métermázsánként.

Műtrágyák. A *Hungaria* részvénytársaság heti jelentése a *Független Újság* részére. Szuperfoszfát 17—19% vízben oldható foszforsav-tartalommal 21—23 kr. Amoniak szuperfoszfát 10—12% vízben oldható foszforsav és 3—5% légenyrtalommal 4.50—5.00 forint. Chilisálétrom 95% salétromsavas nátron-tartalommal 10.80—11.20 frt. Az árak a feltüntetett súlyegységek szerint teljes kocsirományok vásárlásánál bérmentve az egyes közelebb vagy távolabb fekvő vasuti állomásra szállítva értendőek. Fizetési feltételek megállapodás szerint.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 100 kgr.-ként 76—84 frtig, *tehenbőr száraz* 75—82 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 27—41 frtig, *tehenbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 31—35 frtig.

Első magyar gazdasági gépgyár

• részvény-társulat •

GŐZCSEPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
és szakbarátságos felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk
fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágo-
sító választ.

CZIM:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

Ekegyártásra
külön szaktosztály.

Különlétesek borkészítési gépekben.

ORSZÁGOS MAGYAR

KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjathy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítva fe a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltőbbek.

☛ Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek. ☛

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapest, (József-körut 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

Az ezredéves orsz. kiállításon kitüntetve.

VARJU ÉS TÁRSA

cs. és kir. szab.

hangszer-ipar telep
BUDAPEST,

VIII. József-körut 20. sz.

Ajánlják saját gyártmányu hangszereiket. Cimbalnok pedál nélkül 45, 55, 60, 65, 75 forint pedálos 80 firtól feljebb. Cimbalmainkért 2 évi kezességet vállalunk. Iskolahegedűk 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 f. t. ért. és feljebb. Régi kijátszott hegedűk nagy választékban 15, 18, 22, 26, 30 firtól és feljebb.

Javítások elfogadtatnak, gyorsan s pontosan eszközöltenek.

Használt hangszerek becséreltetnek.

☛ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ☛

Lapunk előfizetői, ha a megrendelésnél e lapra hivatkoznak árengedményben részesülnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentátt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Igen érdekes regények leszállított áron.

Portómentesen megküldve 1 forint helyett 40 kr.

Nem szabad szeretnie.

Irta: Bodrogi Lajos.

Egy esodaember kalandjai.

Irta: Conan Doyle, ford. Fáy J. B.

Az erdész ur fia.

Elbeszélés Theurriet Andriétól.

„BELLA.”

Érdekes regény. Irta: Anna Vertua Gentile.

A malom története.

Irta: Sudermann.

Mi a szerelem?

Arab regény, irta: F. Marion Crawford, fordította: Fáy J. Béla.

Angyal és ördög.

Irta: Mathers Helén.

Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában Budapest, Köztelek.

Kwizda-féle
Korneuburgi
marha-táppor

több mint 40 év óta a legtöbb

istállóban használatban étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelő-képesség fokozása czéljából.

Egy dobozzal 70 kr., fél dobozzal 35 krajczár. Valódi csakis akkor, ha a fenti védjeggyel van ellátva. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Főraktár:

Kwizda Ferencz János

csász. és kir. osztr.-magyar és román királyi udvari szállító kerületi gyógyszerárban, Korneuburg, Bécs mellett.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utcza 31. Váci-körut sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtökéletesebb és tartosságánál fogva a legolcsóbb és legtökéletesebb permetezőgép a VERMOREL-féle

„ECLAIR”

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

„AZURIN” 1 frt 25 kr. kilogrammja.

„RÉZGÁLICZ” 30 frt métermázsánként.

„RAFFIAHÁNCZ” 48 kr. kilogrammja.

A tavaszi tömeges megrendelések következtében — késések elkerülése végett — kérjük különösen az

ECLAIR

permetező megrendeléseket idejekorán hozzánk juttatni. ☛

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

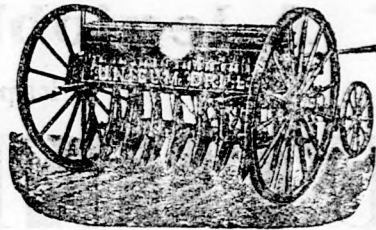
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekéimet, melyek anyag, kivitel s olcsó áraknál fogva az összes eddigi konkurencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a Melichár-féle

Un'cum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Az első sorvetőgépet Magyarországon

KÜHNE E.

legrégibb gazdasági gépgyára készíté

(1856.) MOSONBAN. (1856.)

Az eddigi eladás több mint 17000 darab.

Ügynökök általi eladásoknál „Hungaria Drill“-re szülő rendelésnél követeljük mindig

KÜHNE E. gyártmányát.

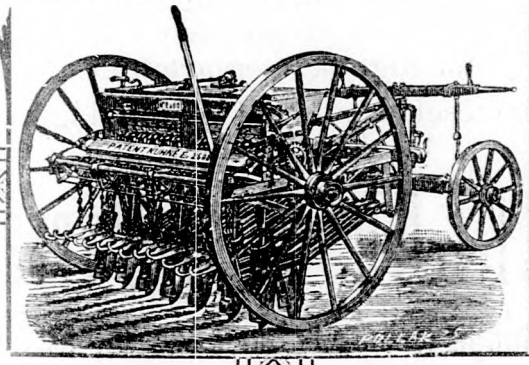
A legjobb hegyisorvető

KÜHNE E. „MOSONI DRILL“ sorvetőgépe.

Uj! Moravék-féle repavető-műtrágyaszórával. Trágyaszórók; Sack-féle ekék 2-3-4 vasú ekék nagy választékban. Hengerek, extirpátorok s. a. t. Laacke-féle híres szántó és réthoronái 25 féle nagyságban. Magtárrosták a vetőmag előkészítésére s. a. t.

Főraktár:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a. saját ház.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonnyoltás leg-rövidebb idő alatt.

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. — Semmi előleges költség.

Minden felvitágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtoknyomolat. 40494

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéről, hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokok által olcsóműszerűleg ajánlja tan.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkográfiai műintézet

BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 13. sz.

Készít: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

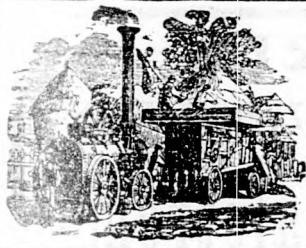
Clichéket

chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto-) typia, fametszet stb. útján.

Jérképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografialag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

• Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek. •

GRAEPEL HUGO

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapesten, V. ker., Külső váczi-út 46. szám.

Marshall Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigazgatója ajánl, utólagos szerkezetű és minőségű Marshall-féle

gőzmozgonyokat és gőzeséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion“ őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas-, félmagas- és vāmörlo-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legjobb magvak

kaphatók

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapesten, VI., Andrásy-út 23. sz.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

A GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvény-társulat Budapest
t. cz. részvényesei **1897. márczius 29-én, hétfőn, d. u. 4 órakor Budapest, II. kerület, Ganz-utca, a gyár helyiségében tartandó**

huszonnyolezadik rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Az 1896. évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései, a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal és felmentvény megadása.
2. A felügyelő-bizottság négy tagjának megválasztása három évre.
3. Netáni indítványok az alapszabályok értelmében.

Az alapszabályok 14., 15. és 36. §§-ai értelmében a közgyűlésen csak azon részvényesek bírnak szavazati joggal, kiknek részvényei a társaság könyvében legalább három hónapal a közgyűlés előtt nevékre irattak át és a kik részvényeiket legalább három nappal a közgyűlés előtt a társulati pénztárnál letéteményezték.

Egyébiránt részvények helyett budapesti nyilvános hitelintézetek letét-jegyeit is lehet letenni, ha ezekből kiviláglik, hogy a letéteményezett részvények a társulat részvénykönyvébe a letéteményező nevére vannak beírva.

A közgyűlésen minden alapszabályszerűen letéteményezett egy-egy részvény egy-egy szavazatra ad jogot, ha azok száma nem több tiznél. De ezen számon felül csak minden öt-öt részvény után esik egy-egy szavazat. A szavazás jogát meghatalmazott által is lehet gyakorolni; meghatalmazott azonban, a törvényes képviselőket kivéve, csak szavazatképes részvényes lehet.

Az évi mérleg, a felügyelő-bizottság jelentésével együtt, folyó évi márczius 21-től kezdve a gyári igazgatóság irodájában a t. cz. részvényesek rendelkezésére boesáttatik.

Az igazgatóság.

Felhivjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek ez év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapokban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

A „HUNGARIA“

MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtrágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert kitünő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körút 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.